

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ
ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐ

ՀՐԱՄԱՆ

No 94-Ն

«21» 12. 2021թ.

**ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0724.01.5 «ԲԱՑ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ»
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0724.01.01.5 «ՏԵԽՆԻԿ-ՏԵԽՆՈԼՈԳ՝ ԲԱՑ ԼԵՌՆԱՅԻՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ
ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2013 Թ.
ՀՈՒՆՎԱՐԻ 16-Ի N 22-Ն ՀՐԱՄԱՆՆ ՈՒՓԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱԶԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

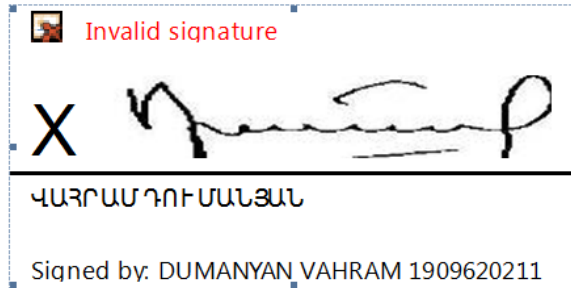
Ղեկավարվելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասով, ինչպես նաև «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի պահանջով՝

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ

- Հաստատել միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը՝ համաձայն հավելվածի:
- Ուժը կորցրած ճանաչել Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարի 2013թ. հունվարի 16-ի «Միջին մասնագիտական կրթության 0902 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության «Լեռնային տեխնիկ-տեխնոլոգ» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարի 2009թ. դեկտեմբերի 7-ի N 1034-Ն հրամանը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 22-Ն հրամանը:

3. Սույն հրամանի կատարման վերահսկողությունը հանձնարարել ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի տեղակալ Ժաննա Անդրեասյանին:

ՎԱՀՐԱՄ ԴՈՒՄԱՆՅԱՆ

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0724.01.5 «ԲԱՑ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ»

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0724.01.01.5 «ՏԵԽՆԻԿ-ՏԵԽՆՈԼՈԳ՝ ԲԱՑ ԼԵՌՆԱՅԻՆ

ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ

ԳԼՈՒԽ 1.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն չափորոշիչը սահմանում է միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության՝ ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մարտի 31-ի թիվ 332-Ն որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի 5-րդ մակարդակի 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորմանը (հետևյալ որակավորումներին) ներկայացվող պահանջները, հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, ուսանողների ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և առավելագույն ծավալները:
2. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը կարող է իրականացվել ուսուցման հետևյալ ձևերով՝
 - 1) առկա,
 - 2) հեռակա,
 - 3) դրսեկության (էքստեռն):
3. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման համար սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.
 - 1) կրթության առկա ձևով.
 - ա. միջնակարգ կրթության հիմքով՝ 3 տարի,
 - բ. հիմնական կրթության հիմքով՝ 4 տարի,
 - 2) կրթության հեռակա ձևով.
 - ա. միջնակարգ կրթության հիմքով՝ 4տարի

3) դրսեկության (էքստեռնատ) ձևով կրթության հիմքը և ուսուցման տևողությունը որոշում է ուսումնական հաստատությունը՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի N 1028-Ն որոշման:

4. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ կրթության հիմքով յուրացնող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 4140 ժամ է, առավելագույն ծավալը՝ 6642 ժամ: Հիմնական կրթության հիմքով հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 52 շաբաթով:

ԳԼՈՒԽ 2.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0724.01.5 «ԲԱՑ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0724.01.01.5 «ՏԵԽՆԻԿ-ՏԵԽՆՈԼՈԳ՝ ԲԱՑ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ» ՈՐԱԿՎՎՈՐՄԱՆ ՄԱՍՆԱԳԵՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

5. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման մասնագետի մասնագիտական գործունեության բնութագիրը տրվում է ըստ զբաղմունքների տեսակների և մասնագիտական պարտականությունների:
6. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտությամբ 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորմամբ մասնագետն իրականացնում է հետևյալ զբաղմունքները՝
- 1) տեխնիկ՝ հորատման աշխատանքների,
 - 2) տեխնիկ՝ պայթեցման աշխատանքների,
 - 3) տեխնիկ՝ հանութաբարձման աշխատանքների,
 - 4) տեխնիկ՝ լեռնային զանգվածի տեղափոխման աշխատանքների,
 - 5) տեխնիկ՝ լցակույտաձևավորման աշխատանքների:
7. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտությամբ 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորմամբ մասնագետի մասնագիտական պարտականություններն են.
- 1) ապահովել հորատապայթեցման աշխատանքների կատարումը,
 - 2) ապահովել հանութաբարձման աշխատանքների կատարումը,
 - 3) ապահովել տեղափոխման աշխատանքների կատարումը,
 - 4) ապահովել լցակույտաձևավորման աշխատանքների կատարումը,

5) կատարված աշխատանքների որակաքանակական գնահատումը և արդյունքների ներկայացումը:

ԳԼՈՒԽ 3.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0724.01.5 «ԲԱՑ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ»

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0724.01.01.5 «ՏԵԽՆԻԿ-ՏԵԽՆՈԼՈԳ՝ ԲԱՑ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

8. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի նկատմամբ ընդհանուր պահանջները սահմանվում են շրջանավարտին ներկայացվող ընդհանուր պահանջների համաձայն:
9. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է՝
 - 1) ունենա մասնագիտական գործունեության տվյալ բնագավառում իր մասնագիտական դերին անհրաժեշտ կարողությունները ձևավորելու համար պահանջվող տեսական ու գործնական գիտելիքներ,
 - 2) դրսևորի աշխատանքային և մասնագիտական պարտականությունները կատարելու ընթացքում գործընկերների և ղեկավարների հետ հաղորդակցվելու, մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի հարցեր ներկայացնելու, դրանք պարզաբանելու կարողություն,
 - 3) ունենա որոշակի փոփոխվող իրավիճակներում առաջացած խնդիրներին մասնագիտական տիպային և այլընտրանքային լուծումներ առաջարկելու կարողություն,
 - 4) դրսևորի մասնագիտական խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ փաստերը և տեղեկատվությունը համադրելու և ամբողջության մեջ դիտարկելու, ինչպես նաև քաղաքացիական գիտակցություն ցուցաբերելու կարողություն,
 - 5) ունենա մասնագիտական գործունեության գործառույթները սահմանված նորմերին համապատասխան իրականացնելու հմտություններ,
 - 6) ցուցաբերի իր և աշխատակիցների (առկայության դեպքում) մասնագիտական կարիքները գնահատելու և դրանց կարգավորման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելու կարողություն,
 - 7) ունենա մասնագիտական կարողությունների պարբերաբար կատարելագործման ձգտում և ինքնուսուցման կարողություն,
 - 8) ցուցաբերի մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի անհրաժեշտ տեղեկատվություն փնտրելու, դրանցից օգտվելու և դրանք նպատակային օգտագործելու կամ փոխանցելու կարողություն,

9) ունենա աշխատակիցների (առկայության դեպքում) աշխատանքները կազմակերպելու կամ գործընկերային հարաբերությունները (լիազորության դեպքում) ըստ կարողությունների և մասնագիտացման համակարգելու հմտություններ,

10) ընթացիկ մասնագիտական խնդիրների լուծման ժամանակ ցուցաբերի ռազմավարական մոտեցումների տարրեր կիրառելու կարողություն:

ԳԼՈՒԽ 4.

0724.01.5 «ԲԱՑ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0724.01.01.5 «ՏԵԽՆԻԿ-ՏԵԽՆՈԼՈԳ՝ ԲԱՑ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

10. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի նկատմամբ պահանջները սահմանվում են ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների, առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական կարողությունների բնագավառում շրջանավարտին ներկայացվող պահանջների համաձայն:
11. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է՝
- 1) իմանա ՀՀ Սահմանադրության, զբաղվածության տվյալ բնագավառը կարգավորող հիմնական նորմատիվ ակտերի, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները,
 - 2) տիրապետի հայոց լեզվին,
 - 3) հաղորդակցվի առնվազն երկու օտար լեզուներով,
 - 4) տիրապետի առողջ կենսակերպ վարելու, հիգիենայի և ֆիզիկական կուլտուրայի կանոններին,
 - 5) գիտելիքներ ունենա ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի վերաբերյալ,
 - 6) ունենա անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկություններ,
 - 7) ցուցաբերի կիրառական տնտեսագիտության հիմնադրույթների, մասնագիտական գործունեության բնագավառի տնտեսական երևույթների և հարաբերությունների առանձնահատկությունների,

մակրոտնտեսության և միկրոտնտեսության օրենքների, անցումային շրջանի տնտեսության առանձնահատկությունների իմացություն:

8) իմանա էկոլոգիական հիմնական հասկացությունների բովանդակությունը, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրների դրույթները,

9) պատկերացում ունենա արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետի արտակարգ իրավիճակներում գործելու հիմնական սկզբունքներին և մոտեցումներին, տեղյակ լինի փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառուցվածքին և ձևերին, օգտագործի անհատական պաշտպանության միջոցներ:

12. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլներով սահմանված առանցքային հմտություններին:

13. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլներով ըստ մասնագիտացումների սահմանված ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողություններին:

ԳԼՈՒԽ 5.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0724.01.5 «ԲԱՑ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0724.01.01.5 «ՏԵԽՆԻԿ-ՏԵԽՆՈԼՈԳ՝ ԲԱՑ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

14. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) ուսումնական պարապմունքներ վարող դասախոսը պետք է ունենա դասընթացի բնույթին համապատասխանող միջին կամ բարձրագույն մասնագիտական կրթության որակավորում, կամ տվյալ մասնագիտական զբաղվածության բնագավառում աշխատանքային գործունեության փորձ՝ եթե տվյալ դասընթացի ուղղությամբ միջին կամ բարձրագույն կրթություն Հայաստանի Հանրապետությունում չի իրականացվում: Հատուկ մասնագիտական դասընթացները վարող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է,

2) ուսումնական պրակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը պետք է ունենա տվյալ մասնագիտությամբ մասնագիտական աշխատանքի փորձ և մասնագիտական կրթություն:

3) արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

15. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության ուսումնամեթոդական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) հաստատությունը պետք է ունենա մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների ծրագրային բովանդակությանը համապատասխանող ուսումնական, մեթոդական և տեղեկատվական նյութեր (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա և այլն), գնահատման և ատեստավորման նպատակով օգտագործվող նյութեր, ուսումնական գործընթացի արդյունավետ իրականացմանը նպաստող այլ նյութեր, ուղեցույցներ:

16. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ պահանջները սահմանվում են ըստ ուսումնական կաբինետների, լաբորատորիաների, արհեստանոցների, սպորտային համալիրի: Դրանց հագեցվածությունը որոշվում է ուսումնական ծրագրերի պահանջներին համապատասխան:

1) Ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝

ա. մասնագիտական գործունեության անվտանգության,

բ. գեոդեզիայի և մարկշեյդերական գործի,

գ. լեռնային մեքենաների և սարքավորումների,

դ. արտադրական գործընթացների,

ե. պայթեցման աշխատանքների

զ. լեռնային մեքենաների և սարքավորումների:

2) Ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝

ա. լեռնային մեքենաների և սարքավորումների

բ. ընդհանուր երկրաբանության

3) Սպորտային համալիր՝

ա. մարզադահլիճ,

բ. մարզահրապարակ,

Կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ:

17. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

- 1) առկա ուսուցման ձևի համար ուսումնական տարվա սկիզբը սեպտեմբերի 1-ն է, իսկ հեռակա, դրսեկության (էքստեռնատ) և հեռավար (դիստանցիոն) ձևերի համար սահմանվում է ուսումնական պլաններով,
- 2) ուսումնական յուրաքանչյուր տարվա տևողությունը սահմանվում է ուսումնական պլանով,
- 3) ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերանզանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները,
- 4) ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և պարտադիր պարապմունքների շաբաթական ծավալը չպետք է գերազանցի 36 ժամը՝ առանց նախասիրական առարկաների, խորհրդատվությունների և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքների բեռնվածության,
- 5) հեռակա ուսուցման ձևի դեպքում ուսանողների հետ պարտադիր պարապմունքների տարեկան ծավալը առնվազն 160 ժամ է,
- 6) ուսումնական խմբի համար խորհրդատվության տարեկան ծավալը կազմում է մինչև 100 ժամը,
- 7) նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը:

18. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

- 1) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ներառում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և/կամ առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաներ,
- 2) պրակտիկայի յուրաքանչյուր տեսակի տևողությունը սույն չափորոշչով սահմանված պրակտիկայի ընդհանուր տևողությանը համապատասխան սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով,
- 3) պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում է ուսումնական հաստատությունը.
- 4) ուսումնական պրակտիկաներն անցկացվում են պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում և տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական արհեստանոցներում, ուսումնափորձնական տեղամասերում, ուսումնական հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև կազմակերպություններում, հաստատություններում,

5) արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

19. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման ուսանողների ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) ուսումնառության ընթացքում բոլոր ուսանողները պարբերաբար ատեստավորվում են, որի նպատակը ըստ սույն չափորոշչով սահմանված կարողությունների տարրերի նրանց ձեռքբերումները հավաստող վկայություններ ստանալն է,

2) ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ժամկետների, անցկացման ձևի և ներառվող նյութի ծավալի մասին,

3) պետական ամփոփիչ ատեստավորումը երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) քննության կամ ավարտական (դիպլոմային) աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով,

4) պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա ստուգել շրջանավարտի մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների համապատասխանությունը սույն չափորոշչով 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման մասնագետի համար սահմանված պահանջներին:

ԳԼՈՒԽ 6.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0724.01.5 «ԲԱՑ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 0724.01.01.5 «ՏԵԽՆԻԿ-ՏԵԽՆՈԼՈԳ՝ ԲԱՑ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՄՈԴՈՒԼԱՅԻՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ, ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ԴՐԱ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

20. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու համար հաստատությունը կազմում և հաստատում է առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական մոդուլների, ընտրովի դասընթացի ուսումնական ծրագրերը, կրթության կառավարման պետական լիազորված մարմնի երաշխավորած ձևին համապատասխան ուսումնական պլանը՝ հաշվի առնելով 3-րդ աղյուսակում բերված օրինակելի ուսումնական պլանը:

21. Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող հաստատությունը սույն չափորոշչի հիման վրա մոդուլային ուսումնական ծրագրերը և ուսումնական պլանը կազմելու ժամանակ՝

1) կարող է փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը՝ պահպանելով մասնագետի (շրջանավարտի) կարողություններին և հմտություններին ներկայացվող պահանջները,

2) պետք է մոդուլների արդյունքներին և դրանց կատարման չափանիշներին համապատասխան ուսումնական ծրագրերը մշակելիս հաշվի առնի գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,

3) պետք է առարկայի և /կամ/ մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշի տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,

4) պետք է միջանկյալ ատեստավորման ընդհանուր շաբաթների սահմաններում որոշի ըստ կիսամյակների այս ատեստավորմանը հատկացվող ժամանակը,

5) պետք է մասնագիտության նկարագրին համապատասխան տվյալ որակավորման ամբողջացման անհրաժեշտությունը և առանձնահատկությունը հաշվի առնելով՝ կազմի և հաստատի ընտրովի դասընթացների ուսումնական ծրագրերը,

6) օգտվելով երաշխավորված ձևում տրված պարզաբանումներից՝ պետք է կազմի ուսումնական պլանի կիրառման պարզաբանումները,

7) պետք է պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշի ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,

8) պետք է սույն չափորոշչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերին համապատասխան ընտրի ամփոփիչ ատեստավորման ձևը:

Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի առանցքային հմտությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»		
1.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-Հ-5-21-001
2.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել ուսանողի անձնական շփման ունակությունները, ակտիվացնել միջանձնային հաղորդակցության հնարավորությունները, ձևավորել աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության ընթացքում նպատակային հաղորդակցման, գործնական կապերի ու հարաբերությունների ստեղծման կարողությունը:
3.	Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
4.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
5.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
6.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար
7.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բացատրում հաղորդակցման անհրաժեշտությունը անձի ինքնադրսևորման և գործարար հաջողությունների համար, 2) ներկայացնում է շփման և անձնական հաղորդակցման ձևերը, բաղադրիչները, 3) ներկայացնում է գործնական հաղորդակցման եղանակները, բաղադրիչները, 4) շփման հնարավորությունը ուղղորդում է նպատակային հաղորդակցմանը, 5) անձնական հատկանիշները օգտագործում է գործնական հաղորդակցության մեջ:
8.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կիրառել ուղղակի հաղորդակցման ձևերը
9.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում ուղղակի հաղորդակցման ձևերը,

		<p>2) բանավոր հաղորդակցման ժամանակ վարում է զրույց, արձագանքում է հարցադրումներին,</p> <p>3) հանդես է գալիս հաղորդումներով և զեկույցներով՝ ներկայացնում է հստակ և նպատակային խոսք,</p> <p>4) ուղղակի հաղորդակցման ընթացքում հայտնում է տեսակետ, դրսևորում է հետաքրքրություններ, հաճոյախոսում է,</p> <p>5) մասնակցում է դեբատների և բանավեճերի, պահպանում է համագործակցության շարունակականությունը:</p>
10.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կիրառել անուղղակի հաղորդակցման ձևերը
11.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում անուղղակի հաղորդակցման ձևերը,</p> <p>2) կազմում և ձևակերպում է գրավոր խոսք՝ պահպանելով նպատակայնությունն ու էթիկան,</p> <p>3) օգտագործում է տեղեկատվական տեխնոլոգիաները և այլ տեխնիկական միջոցները՝ նպատակային տեղեկատվությունը փոխանցելու համար,</p> <p>4) կազմում է գրություններ՝ ըստ հասցեատիրոջ և նպատակի,</p> <p>5) վարում է տեղեկատվության հավաքագրման և փոխանցման փաստաթղթեր,</p> <p>6) բանավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է գրավորի,</p> <p>7) գրավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է բանավոր հակիրճ նյութի:</p>
12.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ձևավորել և զարգացնել միջանձնային հաղորդակցում
13.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) նախաձեռնում է անձնական և աշխատանքային շփում՝ ըստ իրավիճակի և զրուցակցի կամ հասցեատիրոջ,</p> <p>2) ստանում, մշակում և դասակարգում է անհրաժեշտ (նպատակային) տեղեկատվությունը,</p> <p>3) առկա տեղեկատվությունն օգտագործում է միջանձնային հաղորդակցում ձևավորելու համար,</p> <p>4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար,</p> <p>5) ներգրավվում է երկխոսություններում, քննարկումներում, հայտնում է կարծիք, հիմնավորում է տեսակետներ,</p> <p>6) պահպանում և եզրափակում է երկխոսությունը,</p> <p>7) կարողանում է հաղորդակցվել՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և ունկնդրի հետաքրքրությունները:</p>

14.	Ուսումնառության արդյունք 5	Խթանել համագործակցության ձևավորումը, ստեղծել նախապայմաններ շարունակական գործընկերության համար
15.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է համագործակցությանը խթանող միջոցառումները (գովազդ, հայտարարություններ, ցուցահանդեսներ և այլն), 2) հավանական գործընկերոջ վերաբերյալ հավաքագրում է անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, 3) հավաքագրված տեղեկատվությունն օգտագործում է գործարար հաղորդակցում ձևավորելու համար, 4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար, 5) հաղորդակցման ընթացքում ձեռք է բերում վստահություն, 6) ապահովում է հետադարձ կապի միջոցառումներ:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»		
16.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ԱԱՕ-5-21-001
17.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները պահպանելու, սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան կենցաղը և աշխատանքը կազմակերպելու, հավանական վտանգները և վթարները կանխարգելելու, արտադրական վթարների դեպքում՝ անվտանգության միջոցառումներ իրականացնելու և առաջին օգնություն ցուցաբերելու կարողություններ:
18.	Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
19.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
20.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
21.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները
22.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բացատրում անվտանգության կանոնների սահմանման, իրավական կարգավորման և պահպանման անհրաժեշտությունը,

		<p>2) ըստ հիմնական բնագավառների ճիշտ է ներկայացնում անվտանգության կանոնների պահանջները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական սարքավորումների շահագործման անվտանգության կանոնները,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում հրդեհային անվտանգության և հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները,</p> <p>6) ներկայացնում է անվտանգության կանոնների խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունները:</p>
23.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կազմակերպել կենցաղը և աշխատանքը սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան
24.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է մարդու առողջության և աշխատանքի ընթացքում աշխատունակության վրա ազդող գործոնները (սանիտարահիգիենիկ, հոգեբանաֆիզիոլոգիական, էսթետիկական, սոցիալական-հոգեբանական),</p> <p>2) ներկայացնում է աշխատավայրի սանիտարիայի և հիգիենայի ընդհանուր նորմերը (միկրոկլիման, ճառագայթումը, լուսավորվածությունը, տատանումները և այլն)</p> <p>3) ներկայացնում է աշխատանքի համար անհրաժեշտ նյութերը և դրանց անվնաս օգտագործումը,</p> <p>4) ներկայացնում է սանիտարիայի և հիգիենայի պահպանման համար անհրաժեշտ միջոցառումները,</p>
25.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կանխել հավանական վտանգները և վթարները, իրականացնել անվտանգության միջոցառումներ
26.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների առաջացման պատճառները և հետևանքները,</p> <p>2) ներկայացնում է արտադրական վթարների կանխման աշխատանքները,</p> <p>3) ներկայացնում է առանձին խմբերի (հաշմանդամություն ունեցող անձինք, հղիներ, անչափահասներ և այլն) աշխատանքային առանձնահատուկ պայմանները և վտանգների կանխման սահմանված միջոցառումները,</p> <p>4) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների ու դժբախտ պատահարների փաստաթղթային ձևակերպումների կարգը:</p>

27.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ցուցաբերել առաջին օգնություն
28.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) տիրապետում է տարբեր իրավիճակներում առաջին օգնության հիմնական կանոններին, 2) առաջին օգնության գործողությունների քայլերը ճիշտ է ներկայացնում, 3) կատարում է արհեստական շնչառության և սրտի աշխատանքի վերականգնման գործողություն, 4) կատարում է արյան հոսքի դադարեցման և բաց վնասվածքների վիրակապման գործողություն, 5) կատարում է այրվածքների նախնական մշակման և էլեկտրահարվածին առաջին օգնություն ցուցաբերելու գործողություններ, 6) կատարում է վիրակապման և անշարժացման գործողություն՝ տարբեր կտորվածքների դեպքում, 7) ներկայացնում է տարբեր թունավորման դեպքերում առաջին օգնության կազմակերպման գործողությունները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»		
29.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ԱԳՀ-5-21-001
30.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլը նպատակաուղղված է աշխատանքային հիմնական իրավահարաբերությունների մասին իրազեկվածության բարձրացմանը, աշխատանք փնտրելու և գտնելու կարողությունների զարգացմանը, աշխատանքային գործունեության ընդհանուր կարողությունների և հմտությունների ձևավորմանը, ընթացիկ հաջողության հասնելու նախապայմանների ստեղծմանը, ինչպես նաև ցանկացած բնագավառում անհրաժեշտ աշխատանքային կուլտուրա և էթիկա դրսևորելու, ղեկավարի և գործընկերների հետ արդյունավետ հարաբերվելու, առաջացած աշխատանքային խնդիրներն ընկալելու և համապատասխան լուծումներ տալու կարողությունների ձևավորմանը:
31.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
32.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
33.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
34.	Ուսումնառության արդյունք 1	Փնտրել և գտնել աշխատանք
35.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է աշխատանքային իրավահարաբերությունների ձևավորման նախապայմանները,

		<p>2) կարողանում է փնտրել առկա աշխատատեղերի բազան, ուսումնասիրել և ընտրել հավանական, աշխատատեղը(երը)՝ օգտագործելով աշխատանքի որոնման ժամանակակից միջոցները և տեխնոլոգիաները,</p> <p>3) ճիշտ է կազմում գրավոր ինքնակենսագրություն (ՍԻՎԻ (CV)),</p> <p>4) ներկայացնում է իր մասնագիտական ուժեղ կողմերը և հիմնավորում իր համապատասխանությունը,</p> <p>5) ներկայացնում է աշխատանքի ընդունվելու, աշխատանքի փոփոխության և աշխատանքից ազատվելու հիմնական ընթացակարգերը:</p>
36.	Ուսումնառության արդյունք 2	Հարմարվել աշխատանքային միջավայրին, ապահովել աշխատանքային դրական մթնոլորտ
37.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է մասնագիտական գործունեության ոլորտում արտադրական միջավայրին ներկայացվող հիմնական պահանջները,</p> <p>2) հիմնավորում է տվյալ աշխատանքով զբաղվելու իր պատրաստակամությունը և տրամադրվածությունը,</p> <p>3) ներկայացնում է գործընկերների նկատմամբ հարգալից վերաբերմունքի և արդյունավետ հաղորդակցվելու օրինակներ,</p> <p>4) առաջադրված իրավիճակում ցուցաբերում է պատրաստակամություն և պատասխանատվության դրսևորումներ,</p> <p>5) ցուցաբերում է գործընկերոջը և ղեկավարին ուշադիր լսելու և հասկանալու կարողություններ:</p>
38.	Ուսումնառության արդյունք 3	Արդյունավետ աշխատել թիմում՝ պահպանելով էթիկայի նորմերը
39.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է կազմակերպության նպատակները և դրա իրականացման գործում թիմային աշխատանքի և միջանձնային հարաբերությունների կարևորությունը,</p> <p>2) ներկայացնում է թիմային աշխատանքի հիմնական սկզբունքները և խնդիրների լուծման մեթոդները,</p> <p>3) դրսևորում է հարգալից և պատշաճ վերաբերմունք գործընկերների նկատմամբ՝ ըստ նրանց վարքագծի դրսևորման,</p> <p>4) առաջադրում է լուծումներ գործընկերների շրջանում առաջացած խնդրահարույց իրավիճակներում,</p>

		5) կարողանում է առանձին իրավիճակներում գերադասել թիմային շահը անձնական շահից:
40.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել աշխատանքում հաջողության հասնելու նախապայմանները
41.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) բացատրում է աշխատանքային կարգապահության և պատասխանատվության կարևորությունը աշխատանքային հաջողությունների հասնելու գործում,</p> <p>2) բացատրում է մասնագիտական կարողությունների պարբերական կատարելագործման կարևորությունը աշխատանքային հաջողությունների հասնելու գործում,</p> <p>3) բացատրում է նախաձեռնողականության և նպատակասլացության կարևորությունը աշխատանքային հաջողությունների հասնելու գործում,</p> <p>4) ներկայացնում է աշխատանքային գործունեության ընթացքում ստորադասության և վերադասության հարաբերությունների պատշաճության կարևորությունը:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՏՈՐՈՒԹՅՈՒՆ»		
42.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ՀՕ-5-21-001
43.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել ուսանողի համակարգչային տեխնիկայից օգտվելու և դրա ծրագրային հնարավորությունները կիրառելու առաջնային կարողությունները, աշխատանքային գործունեության ընթացքում և անձնական կարիքների շրջանակներում կիրառել համակարգչային օպերացիոն համակարգերի, գրասենյակային փաթեթների (Մայքրոսոֆթ Օֆիս (Microsoft Office)) ծրագրերը, կատարելագործել համացանցից օգտվելու կարողությունները և տեղեկատվական բազաների հետ նպատակային աշխատելու հմտությունները:
44.	Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
45.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
46.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
47.	Ուսումնառության արդյունք 1	Կիրառել համակարգչային համալիրում ներառվող բաղադրիչները և օպերացիոն համակարգը
48.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) համակարգչային համալիրում ներառվող հիմնական և լրացուցիչ բաղադրիչները բնութագրում է,</p> <p>2) ճիշտ է պահպանում համակարգիչը և բաղադրիչները միացնելու, օգտագործելու և անջատելու</p>

		<p>տեխնիկական պայմանները,</p> <p>3) օգտվում է համակարգչային օժանդակ տեխնիկական սարքերից,</p> <p>4) ներկայացնում է օպերացիոն համակարգի պատուհանային կառուցվածքը,</p> <p>5) ներկայացնում է կիրառվող հիմնական ծրագրերը,</p> <p>6) բացում է առաջադրված թղթապանակը և ֆայլը,</p> <p>7) օգտվում է պատուհանային մենյուի հիմնական հրամաններից,</p> <p>8) ստեղծում է նոր թղթապանակ ու ֆայլ, պահպանում, բացում, փակում և տեղադրում է առաջադրված վայրում,</p> <p>9) կատարում է փաստաթղթի տպագրում:</p>
49.	Ուսումնառության արդյունք 2	Խմբագրել և ֆորմատավորել տեքստեր
50.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) հայերեն և օտար լեզվով տեքստ մուտքագրելու համար ծրագրերը պատրաստել է,</p> <p>2) մուտքագրում է տեքստ, մեծատառ նշաններ, սիմվոլներ, թվանշաններ,</p> <p>3) տեքստային ցուցիչը տեղաշարժելով կատարելում է ուղղումներ, ջնջումներ, լրացումներ, փոփոխություններ,</p> <p>4) մուտքագրված տեքստի պարզագույն ֆորմատավորման գործողությունները ճիշտ է կատարում,</p> <p>5) կարողանում է տեքստին կից ներմուծել նկարներ, գրաֆիկներ, աղյուսակներ, անիմացիաներ:</p>
51.	Ուսումնառության արդյունք 3	Պատրաստել և խմբագրել աղյուսակներ
52.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) աղյուսակներ կազմելու համակարգչային ծրագրերը և դրանց կիրառումը ներկայացնում է,</p> <p>2) առաջադրված չափերով կազմում է աղյուսակ և մուտքագրում տվյալներ,</p> <p>3) աղյուսակում կատարում է ուղղումներ, լրացումներ, փոփոխություններ,</p> <p>4) աղյուսակի տվյալների մեջ ստեղծում է պարզ ֆունկցիոնալ կախվածություն:</p>
53.	Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել գրաֆիկական խմբագրում և նկարագարողում
54.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) գծագրում է գրաֆիկական օբյեկտներ՝ օգտագործելով նաև Աուփըշեյփս (Autoshapes) պատուհանի պատրաստի ձևերը,</p> <p>2) գծագրում է կանոնավոր պատկերներ,</p> <p>3) ֆորմատավորում է գրաֆիկական օբյեկտները՝ տեղափոխելով, պատճենելով, պտտելով և չափերը</p>

		<p>փոխելով,</p> <p>4) խմբավորում է գրաֆիկական օբյեկտները,</p> <p>5) գծագրում է տեքստային բլոկներ,</p> <p>6) կատարում է գրաֆիկական օբյեկտների գունաերանգավորում:</p>
55.	Ուսումնառության արդյունք 5	Համակարգչային ծրագրերով կազմակերպել ցուցադրություն
56.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ցուցադրական ծրագրերը և դրանց պատուհանի կառուցվածքը ճիշտ է ներկայացնում,</p> <p>2) մուտքագրում է տեքստ, թվային արժեքներ և պարզ գործողություններ,</p> <p>3) ներբեռնում է նկարներ, տեսանյութեր, անիմացիաներ, տվյալներ՝ աղյուսակի, գրաֆիկի տեսքով,</p> <p>4) կարողանում է առաջադրված թեմայով պատրաստել ավարտուն փաստաթուղթ ցուցադրության համար,</p> <p>5) ցուցադրում է պատրաստված տեղեկատվական նյութը:</p>
57.	Ուսումնառության արդյունք 6	Աշխատել համացանցում
	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է «համացանց» հասկացությունը,</p> <p>2) օգտագործում է ինտերնետային հիմնական ծրագրերը,</p> <p>3) ներկայացնում է Հիսթորի (History), Ֆևորիթս (Favorites), Սթոփ (Stop), Ռիֆրեշ (Refresh) հրամանների, Բեք (Back) և Ֆորվարդ (Forward) կոճակների նշանակությունը,</p> <p>4) փնտրում է առաջադրված տվյալները համացանցի տեղեկատվական բազաներում (որոնողական և բաց ցանցերից),</p> <p>5) կարողանում է համացանցից ներբեռնել, պահպանել և օգտագործել տեղեկությունները,</p> <p>6) գրանցվում է էլեկտրոնային փոստում, ինտերնետային ծրագրերում և այլ կայքերում,</p> <p>7) օգտագործում է էլեկտրոնային փոստի հնարավորությունները, ուղարկում և ստանում ինֆորմացիա:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՁԵՌՆԵՐԵՑՈՒԹՅՈՒՆ»		
58.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-2-5-21-001
59.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել բիզնես գործունեություն իրականացնելու համար անհրաժեշտ գործնական հմտություններ: Դրանք ներառում են ինքնուրույն բիզնես կազմակերպելու և

		վարելու համար անհրաժեշտ գործողությունների իրականացման հմտություններ, որոնցում հաշվի է առնված ինչպես գործարար ոլորտին հատուկ սկզբունքները, այնպես էլ բիզնես գործունեությունը կարգավորող իրավական դաշտի առանձնահատկությունները:
60.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
61.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլի 1 և 2 ուսումնառության արդյունքներն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չէ: Մյուս ուսումնառության արդյունքների ուսումնասիրությունը նպատակահարմար է իրականացնել որոշակի մասնագիտական մոդուլներ յուրացնելուց հետո, որպեսզի դրանց գործնական ձեռքբերումները օգտագործվեն համապատասխան ծրագրեր մշակելու համար:
62.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է
63.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հիմնավորված բիզնես-գաղափարի ձևավորման գործընթացը
64.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) բիզնես-գործունեության էությունը ճիշտ է մեկնաբանում, 2) բիզնես-գործունեության տեսլականը, նպատակը և ռազմավարությունը ճիշտ է սահմանում, 3) բիզնես-գործունեության համար նախընտրելի անձնային հատկանիշների կարևորությունը հիմնավորում է, 4) բիզնես-գործունեության համար սեփական հնարավորությունների գնահատումը ճիշտ է, 5) բիզնես-գաղափարի էությունը ճիշտ է մեկնաբանում, 6) բիզնես-գաղափարի ձևավորման գործընթացի բաղադրիչների իմաստը ճիշտ է մեկնաբանում, 7) ըստ իրավիճակների հիմնավորում է ձևավորված բիզնես-գաղափարները, 8) բիզնես-գաղափարի տարբերակի գնահատումը ճիշտ է:
65.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել կազմակերպության ստեղծման և գրանցման կարգը, կառավարման գործընթացը
66.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կազմակերպության կազմակերպական-իրավական ձևերի բնութագիրը ճիշտ է, 2) կազմակերպության աշխատանքը կարգավորող իրավական ակտերի պահանջների ընկալումը ճիշտ է, 3) կազմակերպության ստեղծման քայլերի հաջորդականությունը ճիշտ է մեկնաբանում,

		<p>4) կազմակերպության ստեղծման համար պահանջվող փաստաթղթերի ձևավորումը ճիշտ է,</p> <p>5) կազմակերպության կառավարման անհրաժեշտությունը և խնդիրները ճիշտ է մեկնաբանում,</p> <p>6) կառավարման ֆունկցիաների բնութագրերը ճիշտ է,</p> <p>7) կառավարման ոճերի բնութագրերը ճիշտ է,</p> <p>8) կառավարման ֆունկցիոնալ բաժինների ձևավորման մոտեցումները ճիշտ է,</p> <p>9) աշխատատեղերի ձևավորման և պարտականությունների բաշխման մոտեցումները հիմնավոր է,</p> <p>10) աշխատողների ընտրության կարգը հիմնավոր է,</p> <p>11) կազմակերպության կառավարմանն առընչվող փաստաթղթերի ձևավորումը ամբողջական և հիմնավոր է,</p> <p>12) կնքվելիք պայմանագրերի կազմը և բովանդակությունը իրավաբանորեն ճիշտ է,</p> <p>13) կառավարման արդյունավետության գնահատման մոտեցումները հիմնավոր է:</p>
67.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել շուկայի հետազոտման և գնահատման գործողություններ
68.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է մեկնաբանում «շուկա» հասկացությունը,</p> <p>2) շուկայի հետազոտման անհրաժեշտությունը հիմնավորում է,</p> <p>3) շուկայի հետազոտման հիմնական ուղղությունները բացահայտում է,</p> <p>4) շուկայի հետազոտման գործընթացի փուլերը ճիշտ է բնութագրում,</p> <p>5) ըստ փուլերի շուկայի հետազոտման մեթոդների ընտրությունը հիմնավոր է,</p> <p>6) շուկայական պահանջարկի ծավալի բացահայտման մոտեցումները ճիշտ է,</p> <p>7) շուկայի վրա ազդող գործոնների և գնորդի վարքագծի գնահատումը ճիշտ է,</p> <p>8) շուկայական մրցակցության գնահատումը հիմնավոր է,</p> <p>9) շուկայի հատվածավորումը իրատեսական է,</p> <p>10) մարքեթինգի գաղափարների /4ՓԻ (4Ք) և 7ՓԻ (7Ք)/ նշանակությունը ճիշտ է բացահայտում,</p> <p>11) մարքեթինգային ռազմավարության մշակման մոտեցումները հիմնավորված է:</p>
69.	Ուսումնառության արդյունք 4	Բնութագրել կազմակերպության ռեսուրսները և գնահատել օգտագործման արդյունավետությունը
70.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կազմակերպության ռեսուրսների կազմը և կառուցվածքը ճիշտ է բացահայտում,</p> <p>2) կազմակերպության ռեսուրսների խմբերի միջև օպտիմալ հարաբերակցության ապահովման</p>

		<p>անհրաժեշտությունը հիմնավորում է,</p> <p>3) նյութական ռեսուրսների խմբերի տնտեսագիտական բնութագրերը ճիշտ է,</p> <p>4) աշխատանքային ռեսուրսների բնութագիրը և դրանց առնչվող ցուցանիշների մեկնաբանությունը ճիշտ է,</p> <p>5) աշխատանքի տեխնիկական նորմավորման էությունը ճիշտ է բացատրում, նորմաների մեծության ձևավորման մեխանիզմը ճիշտ է ներկայացնում,</p> <p>6) ֆինանսական ռեսուրսների հետ կապված հասկացությունների բացատրությունը ճիշտ է,</p> <p>7) ֆինանսական ռեսուրսների համալրման աղբյուրների առանձնահատկությունները ճիշտ է մեկնաբանում,</p> <p>8) ռեսուրսների պահանջվելիք մեծության հաշվարկման մոտեցումները հիմնավոր է,</p> <p>9) հիմնական կապիտալի առանձին խմբերի օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը և արդյունքների գնահատումը ճիշտ է,</p> <p>10) շրջանառու կապիտալի օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը և արդյունքների գնահատումը ճիշտ է,</p> <p>11) աշխատանքային ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը և արդյունքների գնահատումը ճիշտ է,</p> <p>12) ռեսուրսների օգտագործման վերաբերյալ պարզ վերլուծական գործողությունները և ըստ արդյունքների եզրահանգումները հիմնավոր է:</p>
71.	Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել ծախսերի հաշվարկ, ձևավորել ապրանքի /ծառայության/ գինը
72.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) «ծախս» հասկացության բովանդակությունը ճիշտ է մեկնաբանում,</p> <p>2) տարբերակում է ծախսերի խմբերը,</p> <p>3) ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթերի տեսակները և վավերապայմանները ճիշտ է ներկայացնում,</p> <p>4) ծախսերի տարբեր խմբերի հաշվապահական ձևակերպումները ճիշտ է,</p> <p>5) ապրանքների տարբեր տեսակների և ծառայությունների տարբեր խմբերի համար պահանջվող ծախսերի կազմը հիմնավոր է ներկայացնում,</p> <p>6) ապրանքի կամ ծառայության ինքնարժեքի մեջ ներառվող ծախսերի հոդվածները ճիշտ է</p>

		<p>ներկայացնում,</p> <p>7) ինքնարժեքի տարբեր հոդվածների մեծության հաշվարկման մեթոդաբանությունը ճիշտ է կիրառում,</p> <p>8) հաշվում է ապրանքի կամ ծառայության միավորի ինքնարժեքը,</p> <p>9) ինքնարժեքի իջեցման հնարավորությունները ճիշտ է գնահատում,</p> <p>10) ինքնարժեք-շուկայական գին մարժայի տարբերության հիմնավորումը ճիշտ է,</p> <p>11) անհատական գնից շուկայական գնի անցման տրամաբանությունը բացատրում է:</p>
73.	Ուսումնառության արդյունք 6	Մշակել բիզնես պլան և գործողությունների ծրագիր
74.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) բիզնես գործունեության համար բիզնես պլանի անհրաժեշտությունը հիմնավորում է,</p> <p>2) բիզնես պլանի բաժինների բովանդակության մեկնաբանությունները ճիշտ է,</p> <p>3) բիզնես պլանի մշակման համար անհրաժեշտ ելակետային տվյալների կազմը և ձեռք բերման աղբյուրները ճիշտ է ներկայացնում,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում ՍՎՕԹ (SWOT) վերլուծություն,</p> <p>5) ՍՎՕԹ (SWOT) վերլուծության արդյունքները կիրառում է բիզնես պլանը մշակելու գործընթացում,</p> <p>6) բիզնես պլանով նախատեսվող միջոցառումները հիմնավորված է,</p> <p>7) բիզնես պլանի կատարումն ապահովող գործողությունների ծրագիրը, ժամանակացույցը հիմնավոր է,</p> <p>8) բիզնես պլանի կատարումն ապահովող ռեսուրսների մեծությունները ճիշտ է սահմանվել,</p> <p>9) բիզնես պլանով նախատեսված միջոցառումների իրականացման ռիսկերը և դրանց հաղթահարման քայլերը հիմնավոր են:</p>
75.	Ուսումնառության արդյունք 7	Հաշվել հարկեր, տուրքեր, կազմել ֆինանսական հաշվետվություններ
76.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) հարկային օրենսդրության հիմնական դրույթները ճիշտ է մեկնաբանում,</p> <p>2) հարկային օրենսդրության հիմնական հասկացությունները ճիշտ է բացատրում,</p> <p>3) հարկերի և տուրքերի մեծությունը հաշվելու համար կիրառվող ելակետային ցուցանիշների հաշվարկը ճիշտ է կատարում,</p> <p>4) հարկերի և տուրքերի մեծությունը ճիշտ է հաշվարկում,</p>

		<p>5) հարկերի վճարման ժամկետների գնահատումը համապատասխանում է օրենսդրության պահանջներին,</p> <p>6) ֆինանսական հաշվետվությունների կազմը ճիշտ է ներկայացնում,</p> <p>7) անհրաժեշտ ֆինանսական հաշվետվությունները ճիշտ է լրացնում,</p> <p>8) ստուգումների իրականացման իրավական ակտերի պահանջները ճիշտ է բացատրում,</p> <p>9) ստուգումների հետ կապված տնտեսվարողի իրավունքներն ու պարտականությունները ճիշտ է ներկայացնում:</p>
--	--	---

Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության 0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ՝ բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՐԿՐԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»		
1.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-001
2.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել երկրագնդի ձևավորման հիպոթեզների, ներքին կառուցվածքի և կազմության, ինչպես նաև երկրի ընդերքում ընթացող պրոցեսների մասին գիտելիքներ, դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ:
3.	Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
4.	Մուտքային պահանջները	Մոդուլն իրականացնելու համար նախնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
5.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
6.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել երկրակեղևի ներքին կազմությունը և կառուցվածքը
7.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է երկրակեղևի կառուցվածքային տարրերը, 2) ներկայացնում է երկրակեղևում քիմիական տարրերի բաշխվածությունը, 3) ներկայացնում է երկրակեղևի ֆիզիկաքիմիական առանձնահատկությունները և պարամետրերը:
8.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել երկրակեղևի միներալային հիմնական կազմը
9.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է միներալների բյուրեղային և ամորֆ վիճակները (ձևերը), 2) տարբերակում է բյուրեղների ձևերը, 3) ներկայացնում է միներալների դերը ապարակազմության (հանքաքարերի առաջացման) պրոցեսում:
10.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել երկրակեղևի պետրոգրաֆիկան հիմնական կազմը
11.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնել երկրակեղևը կազմող ապարները, նրանց միներալային և քիմիական կազմը,

		<p>2) ներկայացնել երկրակեղևում և Երկրի մակերևույթին ապարների տեղադրման ու տեղաբաշխման պայմանները,</p> <p>3) տարբերակել լեռնային ապարների ծագումնաբանական խմբերը, առաջացումն ու փոփոխությունները:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԱՑ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ»		
12.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-002
13.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել բացահանքերի տեսակների, դրանց տարրերի, բացման եղանակների, մշակման համակարգերի առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքներ, դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ:
14.	Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
15.	Մուտքային պահանջները	Մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
16.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
17.	Ուսումնառության արդյունք 1	Գծել բացահանքի և հանքաստիճանի տարրերը
18.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է բնութագրել, գծել և բացատրել բացահանքի և հանքաստիճանի տարրերը,</p> <p>2) կարողանում է բնութագրել, գծել և բացատրել բաց լեռնային փորվածքները,</p> <p>3) կարողանում է կատարել բացահանքի և հանքաստիճանի տարրերի և բաց լեռնային փորվածքների ծավալների հաշվարկը:</p>
19.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել բացահանքի տեսակները և առանձնահատկությունները
20.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) դասակարագում է մետաղական բացահանքերը,</p> <p>2) դասակարագում է ոչ մետաղական բացահանքերը,</p> <p>3) դասակարագում է շինանյութերի բացահանքերը,</p> <p>4) ներկայացնում է դրանց առանձնահատկությունները:</p>
21.	Ուսումնառության արդյունք 3	Հաշվարկել բացող փորվածքների ծավալները և բացահանքի մշակման համակարգերի պարամետրերը
22.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է բացող փորվածքները և բացման եղանակները,</p> <p>2) բնութագրում է բացման սխեմաները,</p>

		<p>3) կարողանում է կարգալ բացման սխեմաները,</p> <p>4) տարբերակում է մշակման համակարգերն ըստ կիրառման արդյունավետության,</p> <p>5) կարողանում է հաշվարկել մշակման համակարգերի պարամետրերը և բացող փորվածքների ծավալները:</p>
«ԳԵՈՂԵԶԻԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»		
23.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-003
24.	Մոդուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևավորել տարբեր քարտեզներ կարդալու և հատակագծեր կազմելու կարողություններ:
25.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
26.	Մուտքային պահանջները	Մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
27.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
28.	Ուսումնառության արդյունք 1	Կիրառել գեոդեզիական տարբեր գործիքներ
29.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է աշխատել գեոդեզիական գործիքներով,</p> <p>2) ներկայացնում է գործիքների օգտագործման շրջանակները,</p> <p>3) կիրառում է գեոդեզիական գործիքներն՝ ըստ նշանակության:</p>
30.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կարդալ քարտեզներ և տեղանքի հատակագծեր
31.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է օգտվել քարտեզների և հատակագծերի վրա պատկերված պայմանական նշաններից,</p> <p>2) կարողանում է ճիշտ կարդալ քարտեզների և հատակագծերի վրա պայմանական նշանները,</p> <p>3) կարողանում է հստակ և արագ կողմնորոշվել տեղանքում:</p>
32.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կազմել հատակագծեր
33.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է կազմել հատակագծեր և սխեմաներ,</p> <p>2) կարողանում է նախագիծը տեղայնացնել բնության մեջ:</p>
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՐԿԵՅԴԵՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»		
34.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-004
35.	Մոդուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևավորել բացահանքում կողմնորոշվելու և լեռնային զանգվածի ծավալները հաշվարկելու կարողություններ և հմտություններ:

36.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
37.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար՝ ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԲԼԱ-5-21-003 «Գեոդեզիական աշխատանքների կատարման հմտություններ» մոդուլը:
38.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
39.	Ուսումնառության արդյունք 1	Կիրառել մարկշեյդերական գործիքներ
40.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողանում օգտվել և տարբերակել մարկշեյդերական գործիքները, 2) ներկայացնում է գործիքների օգտագործման շրջանակները, 3) կիրառում է մարկշեյդերական գործիքները՝ ըստ նշանակության:
41.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կարդալ աշխատանքային գծագրեր, սխեմաներ և էքիզներ
42.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողանում է կարդալ աշխատանքային գծագրերը, 2) կարողանում է կարդալ աշխատանքային սխեմաները, 3) կարողանում է կարդալ աշխատանքային էքիզները:
43.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կազմել աշխատանքային էքիզներ
44.	Կատարման չափանիշներ	1) կազմում է աշխատանքային տեղամասի էքիզներ, 2) ճիշտ է համադրում աշխատանքային գծագրերը և էքիզները տեղանքի հետ:
45.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել կատարված լեռնային աշխատանքների ծավալները
46.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողանում է որոշել կատարվելիք աշխատանքների տեղադիրքը, 2) ներկայացնում է կատարված աշխատանքների ծավալները, 3) կարողանում է գնահատել կատարված աշխատանքները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԷԼԵԿՏՐԱՏԵԽՆԻԿԱՅԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»		
47.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-005
48.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել էլեկտրատեխնիկայի հիմնական հասկացությունների, հաստատուն, միաֆազ և եռաֆազ փոփոխական հոսանքների, էլեկտրատեխնիկական սարքերի, էլեկտրաչափման սարքերի և չափումներ կատարելու համար անհրաժեշտ հմտություններ: Ավարտելով այս

		մոդուլը ուսանողը ձեռք կբերի գիտելիքներ էլեկտրական հոսանքի, էլեկտրական շղթաների, էլեկտրատեխնիկական սարքերի աշխատանքի սկզբունքի, կիրառման բնագավառների և չափման տեխնիկայի մասին:
49.	Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
50.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար՝ ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԱՀ-ԱԱՕ-5-21-001 «Անվտանգություն և առաջին օգնություն» մոդուլը:
51.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
52.	Ուսումնառության արդյունք 1	Սահմանել էլեկտրական շղթաների հիմնական էլեմենտները, պարամետրերը և օրենքները
53.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում էլեմենտները, նրանց պայմանական գրաֆիկական նշանակումները և նշանակությունը, 2) ճիշտ է սահմանում էլեկտրական և էլեկտրամագնիսական հիմնական պարամետրերը և օրենքները, 3) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաէներգիայի փոխակերպման ձևերը, 4) ճիշտ է տարբերակում հաստատուն և փոփոխական հոսանքները, 5) ճիշտ է տարբերակում միաֆազ և եռաֆազ հոսանքների շղթաները, 6) ճիշտ է ներկայացնում էլեմենտների միացման տեսակները և կատարում անհրաժեշտ հաշվարկներ, 7) ճիշտ է չափում շղթայի պարամետրերը ամբողջ շղթայում և առանձին տեղամասերում, 8) պահպանում է աշխատանքի անվտանգության կանոնները:
54.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կարդալ և կազմել պարզագույն էլեկտրական և մագնիսական շղթաների սկզբունքային և հաշվարկային սխեմաները, կատարել դրանց հաշվարկը
55.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) տարբերակում է էլեմենտների միացման տեսակները և կատարում անհրաժեշտ հաշվարկներ, 2) ճիշտ է չափում շղթայի պարամետրերը ամբողջ շղթայում և առանձին տեղամասերում, 3) կարողանում է կատարել պարզ հաշվարկներ, 4) պահպանում է աշխատանքի անվտանգության կանոնները:
56.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կազմել պահանջվող հատկություններով փոփոխական հոսանքի շղթա /միաֆազ և եռաֆազ/, կատարել դրանց հաշվարկը

57.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է տարբերակում միաֆազ և եռաֆազ շղթաները բնորոշող մեծությունները, 2) ճիշտ է կատարում միաֆազ և եռաֆազ շղթաների հետազոտում, 3) ճիշտ է չափում միաֆազ և եռաֆազ շղթաների պարամետրերը, 4) կարողանում է կատարել պարզ հաշվարկներ, 5) պահպանում է աշխատանքի անվտանգության կանոնները:
58.	Ուսումնառության արդյունք 4	Շահագործել տրանսֆորմատորները, էլեկտրական մեքենաները և ապարատները
59.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրական մեքենաների և ապարատների տեսակները, նշանակությունը, կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքները, 2) կարողանում է կատարել պարզ հաշվարկներ և սարքավորման ճիշտ ընտրություն, 3) շահագործում է էլեկտրական սարքավորումները՝ պահպանելով աշխատանքի անվտանգության կանոնները:
Մ Ո Ղ ՈՒ Լ Ի Ա Ն Վ Ա Ն ՈՒ Մ Ը «Մ Ա Ս Ն Ա Գ Ի Տ Ա Կ Ա Ն Գ ՈՐ Ծ ՈՒ Ն Ե ՈՒ Թ Յ Ա Ն Ա Ն Վ Տ Ա Ն Գ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն»		
60.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-006
61.	Մոդուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևավորել բացահանքերում աշխատանքներն անվտանգ կազմակերպելու հմտություններ: Ուսանողը պետք է տիրապետի կենսագործունեության անվտանգության և աշխատանքի պաշտպանության ուղղված բոլոր կանոններին:
62.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
63.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար՝ ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԱՀ-ԱԱ0-5-21-001 «Անվտանգություն և առաջին օգնություն» և ԲԼԱ-5-21-005 «Էլեկտրատեխնիկայի հիմունքներ» մոդուլը:
64.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
65.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել լեռնային աշխատանքներում վտանգավոր և վնասակար գործոնները
66.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում պայթեցման աշխատանքներից առաջացող վնասակար և վտանգավոր ազդեցությունները, 2) ճիշտ է ներկայացնում բացահանքում բարձր լարման հոսանքատար ուղիներից առաջացած վտանգավոր ազդեցությունները և հրդեհավտանգ գործոնները,

		3) ճիշտ է ներկայացնում բացահանքում աշխատող սարքերից և մեքենաներից առաջացող վնասակար և վտանգավոր ազդեցությունները:
67.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ապահովել բացահանքում աշխատանքների անվտանգությունը
68.	Կատարման չափանիշներ	1) կազմակերպում է աշխատատեղերի անհրաժեշտ լուսավորվածությունը, 2) կազմակերպում է բացահանքում գազերի և փոշու վերացման աշխատանքները, 3) կազմակերպում է բացահանքում էլակտրահարումից, հրդեհներից, աղմուկից և վիբրացիայից պաշտպանությունը, 4) կազմակերպում է աշխատող սարքերի և մեքենաների անվտանգ աշխատանքային պայմանները:
69.	Ուսումնառության արդյունք 3	Իրականացնել վթարների նախազգուշացման և վերացման աշխատանքներ
70.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է բացահանքում առաջացող հնարավոր վթարները, 2) կարողանում է ճիշտ և արագ կազմակերպել վթարների վերացման աշխատանքները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ»		
71.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-007
72.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ և կարողություններ կառավարման վերաբերյալ: Ավարտելով այս մոդուլը ուսանողը կիմանա կառավարման հիմնադրույթները, գործածվող եզրույթները և կկարողանա իրականացնել պարզ քայլեր այդ ուղղությամբ:
73.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
74.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը յուրացնելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
75.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
76.	Ուսումնառության արդյունք 1	Կարողանալ ներկայացնել կառավարման գործընթացի հիմնական սկզբունքները, գործառույթները
77.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում կառավարման եզրույթները, 2) ներկայացնում է կառավարման գործընթացի հիմնական սկզբունքները, 3) ներկայացնում է կառավարման գործառույթները, 4) ներկայացնում է կառավարման ձևերը,

		5) ներկայացնում է կառավարման ռեսուրսները:
78.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողանալ ներկայացնել կառավարչի գործունեությունը
79.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է կառավարիչի դերը, 2) բնութագրում է կառավարման մակարդակները, 3) բնութագրում է կառավարիչի վերաբերմունքը աշխատակիցների նկատմամբ, 4) կազմում է աշխատանքային պլան, սահմանում և իրականացնում նպատակը:
80.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողանալ կառավարել աշխատակիցներին
81.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է մարդկային ռեսուրսի կառավարման հիմնական դրույթները, 2) կատարում է աշխատանքի բաժանում, 3) ներկայացնում է մարդկային ռեսուրսի դերը, նշանակությունը, հասկացությունը, զարգացման կարևորությունը, 4) ներկայացնում է մարդկային ռեսուրսի մոտիվացման, շահագրգռման անհրաժեշտությունը, ձևերը, մեթոդները, 5) կատարում է արդյունքների չափում և գնահատում, 6) ներկայացնում է աշխատակիցների զարգացմանն ուղղված վերապատրաստման ձևերը, 7) կազմում է աշխատանքի նկարագրությունը:
82.	Ուսումնառության արդյունք 4	Տիրապետել ինքնակառավարման սկզբունքներին
83.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է «ինքնակառավարում» հասկացողությունը, ինքնակառավարման համակարգի ուղղությունները. 2) կիրառում է անձնական աշխատանքի տեխնիկայի հմտությունները, 3) կիրառում է ղեկավարի աշխատանքի նորմավորման մեթոդները, 4) պլանավորում և վերահսկում է ժամանակային ռեսուրսների օգտագործումը, 5) վերլուծում է իր աշխատանքային ժամերի ծախսերը, կարողանում է կրճատել ժամանակի կորուստները:
84.	Ուսումնառության արդյունք 5	Կարողանալ ներկայացնել արտադրության կառավարման առանձնահատկությունները
85.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է արտադրության քաղաքականությունը, 2) ներկայացնում է արտադրական գործընթացը,

		3) մեկնաբանում է արտադրության պլանը, 4) ներկայացնում է արտադրության կառավարման հսկողությունը (ՓԻԴԻՍԻԷՅ (PDCA) շրջանը):
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՊԱՐՆԵՐԻ ՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑՈՒՄ ԸՆԹԱՑՈՂ ՊՐՈՑԵՍՆԵՐԸ»		
86.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-008
87.	Մոդուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևավորել լեռնային ապարների հատկությունների և դրանցում ընթացող պրոցեսների տարբերակման կարողություններ:
88.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
89.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախապես պետք է ուսումնասիրված լինի ԲԼԱ-5-21-001 «Ընդհանուր երկրաբանություն» մոդուլը:
90.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
91.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել լեռնային ապարների ֆիզիկական հատկությունները
92.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է ապարների հիմնական ֆիզիկական հատկությունները, 2) ներկայացնում է ապարների ֆիզիկական հատկությունների վրա միներալային կազմի ու կառուցվածքի ազդեցությունները, 3) դասակարգում է ապարներն ըստ կազմի, կառուցվածքի և հատկությունների:
93.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել լեռնային ապարների տեխնոլոգիական հատկությունները
94.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է ապարների տեխնոլոգիական հատկությունները, 2) ներկայացնում է ապարների տեխնոլոգիական հատկությունների վրա ազդող գործոնները, 3) ներկայացնում է ապարների արդյունահանման համար տեխնոլոգիական հատկությունների նշանակությունը:
95.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել լեռնային ապարների մեխանիկական հատկությունները և դրանցում ընթացող պրոցեսները
96.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է ապարների մեխանիկական հատկությունները, 2) ներկայացնում և բացատրում է ապարներում ընթացող մեխանիկական պրոցեսները, 3) ներկայացնում է ապարների արդյունահանման վրա մեխանիկական հատկությունների ազդեցության նշանակությունը:

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀՈՐԱՏՄԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»		
97.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-009
98.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել բացահանքերում օգտագործվող հորատման եղանակների, գործիքների, հաստոցների վերաբերյալ հմտություններ և շահագործման ընթացքում դրանք կիրառելու կարողություններ:
99.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
100.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար՝ ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԲԼԱ-5-21-002 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» և ԲԼԱ-5-21-006 «Մասնագիտական գործունեության անվտանգություն» մոդուլները:
101.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն
102.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հորատանցքի և պայթանցքի հորատման եղանակները
103.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում հորատանցքը և պայթանցքը, 2) ճիշտ է նախագծում և պլանավորում հորատման աշխատանքները, 3) տարբերակում է հորատման եղանակները և դրանց կիրառման պայմանները:
104.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կիրառել հորատման գործիքները
105.	Կատարման չափանիշներ	1) տարբերակում է հորատման գործիքները, 2) ներկայացնում է հորատման գործիքների աշխատանքի սկզբունքները և կիրառման պայմանները, 3) կիրառում է հորատման գործիքներն՝ ըստ նշանակության:
106.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել հորատման հաստոցները
107.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է թվարկում հորատման հաստոցների տեսակներն ու կիրառման բնագավառները, 2) ճիշտ է ներկայացնում հորատման հաստոցների կառուցվածքային տարրերը և աշխատանքի սկզբունքները, 3) ճիշտ է ներկայացնում հորատման հաստոցների տեխնիկական բնութագրերը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԱՐՁՈՂ ՍԱՐՔԵՐԻ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»		
108.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-010
109.	Մոդուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևավորել բացահանքերում օգտագործվող ապարաբարձող և հանութաբարձող սարքավորումների

		վերաբերյալ գիտելիքներ, դրանք կիրառելու կարողություններ և հմտություններ:
110.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
111.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար՝ ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԲԼԱ-5-21-002 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» և ԲԼԱ-5-21-006 «Մասնագիտական գործունեության անվտանգություն» մոդուլները:
112.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
113.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ընդհատ և անընդհատ գործողության հանութաբարձող սարքերը
114.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողանում ըստ աշխատանքի անհրաժեշտության տարբերակել ընդհատ գործողության բարձող սարքերը, 2) կարողանում ըստ աշխատանքի անհրաժեշտության տարբերակել ընդհատ գործողության հանութաբարձող սարքերը, 3) ներկայացնում է հանութաբարձող սարքերի կիրառման բնագավառները:
115.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնում է հանութաբարձող սարքերի աշխատանքը
116.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է ընդհատ և անընդհատ գործողության բարձող (հանութաբարձող) սարքերի կառուցվածքային տարրերը, 2) կարողանում է անվտանգ և ճիշտ կազմակերպել ընդհատ և անընդհատ գործողության բարձող (հանութաբարձող) սարքերի աշխատանքի սկզբունքները, 3) ներկայացնում է ընդհատ և անընդհատ գործողության բարձող (հանութաբարձող) սարքերի շահագործման կարգը:
117.	Ուսումնառության արդյունք 3	Հաշվել հանութաբարձման սարքավորումների արտադրողականությունները
118.	Կատարման չափանիշներ	1) մեկնաբանում է արտադրողականությունների տեսակները, 2) ներկայացնում է բարձող և հանութաբարձող սարքերի տեխնիկական բնութագրերը, 3) ճիշտ է հաշվարկում բարձող և հանութաբարձող սարքերի արտադրողականությունները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»		
119.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-011
120.	Մոդուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևավորել բացահանքերում օգտագործվող լեռնային ապարների տեղափոխման տրանսպորտային

		մեքենաների և սարքավորումների տեսակների վերաբերյալ գիտելիքներ, դրանք կիրառելու կարողություններ և հմտություններ:
121.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
122.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար՝ ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԲԼԱ-5-21-002 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» և ԲԼԱ-5-21-006 «Մասնագիտական գործունեության անվտանգություն» մոդուլները:
123.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
124.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել տրանսպորտային մեքենաների և սարքավորումների տեսակները
125.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում ընդհատ և անընդհատ գործողության տրանսպորտային մեքենաների տեսակները, 2) ճիշտ է ներկայացնում ընդհատ և անընդհատ գործողության տրանսպորտային մեքենաների կիրառման բնագավառները:
126.	Ուսումնառության արդյունք 2	Տիրապետել տրանսպորտային միջոցների աշխատանքի սկզբունքներին
127.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է մեկնաբանում ընդհատ և անընդհատ գործողության տրանսպորտային մեքենաների կառուցվածքը, 2) ճիշտ է մեկնաբանում ընդհատ և անընդհատ գործողության տրանսպորտային մեքենաների աշխատանքի սկզբունքները, 3) ճիշտ է տարբերակում ընդհատ և անընդհատ գործողության տրանսպորտային մեքենաների տեխնոլոգիական բնութագրերը:
128.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կիրառել տրանսպորտային մեքենաները
129.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է տրանսպորտային մեքենաների տեխնիկական սպասարկումը, վերանորոգումը և շահագործումը, 2) կիրառում է ընդհատ գործողության տրանսպորտային մեքենաներն ըստ անհրաժեշտության և նշանակության, 3) կիրառում է անընդհատ գործողության տրանսպորտային մեքենաներն՝ ըստ անհրաժեշտության և նշանակության,

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՔԱՐՀԱՏ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»

130.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-012
131.	Մոդուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևավորել բացահանքերում օգտագործվող քարհատ մեքենաների և սարքավորումների կիրառման կարողություններ և հմտություններ:
132.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամը
133.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար՝ ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԲԼԱ-5-21-002 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» և ԲԼԱ-5-21-006 «Մասնագիտական գործունեության անվտանգություն» մոդուլները:
134.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
135.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել քարի կտրման եղանակները և սխեմաները
136.	Կատարման չափանիշներ	1) դասակարգում է քարի կտրման եղանակները, 2) կարողում է քարի կտրման սխեմաները, 3) ներկայացնում է մշակման համակարգերը և դրանց պարամետրերը:
137.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել քարհատ մեքենաների և սարքավորումների տեսակները
138.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է սկավառակային սղոցման քարհատ մեքենաների կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը, 2) ներկայացնում է ճոպանային սղոցման քարհատ մեքենաների կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքը 3) ներկայացնում է քարհատ մեքենաների կիրառման պայմանները
139.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կիրառել քարհատ մեքենաները և սարքավորումները
140.	Կատարման չափանիշներ	1) կարող է ըստ անհրաժեշտության և նշանակության կիրառել քարհատ մեքենաները, 2) կարող է ըստ անհրաժեշտության և նշանակության կիրառել քարհատ սարքավորումները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՐԱՏԵՐԻ ՀԱՆՔԱՎԱՅՐԵՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ԵՎ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»		
141.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-013
142.	Մոդուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևավորել շինարարական լեռնային ապարների արտադրության կազմակերպման կարողություններ և հմտություններ:
143.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ

144.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար՝ ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԲԼԱ-5-21-001 «Ընդհանուր երկրաբանություն», ԲԼԱ-5-21-002 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» և ԲԼԱ-5-21-006 «Մասնագիտական գործունեության անվտանգություն» մոդուլները:
145.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
146.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել շինարարական լեռնային ապարների հանքավայրերի մշակման տեխնոլոգիաները
147.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է շինարարական լեռնային ապարների արտադրության տեխնոլոգիաները, 2) ներկայացնում է սորուն լեռնային ապարների մշակման առանձնահատկությունները, 3) ներկայացնում է սորուն-կապակցված լեռնային ապարների մշակման առանձնահատկությունները:
148.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել շինարարական լեռնային ապարների հանքավայրերի մշակման համալիր մեքենայացման կառուցվածքը
149.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է շինարարական լեռնային ապարների մշակման համալիր մեքենայացման կառուցվածքը, 2) ներկայացնում է սորուն լեռնային ապարների մշակման համալիր մեքենայացման կառուցվածքը, 3) ներկայացնում է սորուն-կապակցված լեռնային ապարների մշակման համալիր մեքենայացման կառուցվածքը:
150.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնում է շինարարական քարերի հանքավայրերի մշակման եղանակները
151.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է խոշոր բլոկների և որմնաքարերի ստացման համար շինարարական քարերի հանքավայրերի մշակման եղանակը, 2) ներկայացնում է խոշոր բլոկներից երեսապատման քարերի ստացման համար շինարարական քարերի հանքավայրերի մշակման եղանակը:
152.	Ուսումնառության արդյունք 4	Իրականացնել շինարարական լեռնային ապարների արտադրության աշխատանքներ
153.	Կատարման չափանիշներ	1) կազմակերպում է շինարարական լեռնային ապարների արտադրության աշխատանքները, 2) հսկում է շինարարական լեռնային ապարների արտադրության աշխատանքների ընթացքը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՊԱՐՆԵՐԻ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ ՀԱՆՈՒՅԹԻ»		
154.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-014

155.	Մոդուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևավորել բաց լեռնային աշխատանքներում հանութաբարձման աշխատանքների կատարման նպատակով ապարային զանգվածի քայքայման գործընթացների իրականացման կարողություններ:
156.	Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
157.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար՝ ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԲԼԱ-5-21-009 «Հորատման վերաբերյալ գիտելիքներ, դրանք կիրառելու կարողություններ և հմտություններ» մոդուլները:
158.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
159.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ապարների քայքայման եղանակները և միջոցները
160.	Կատարման չափանիշներ	1) դասակարգում է ապարների քայքայման միջոցները, 2) դասակարգում է ապարների քայքայման եղանակները, 3) կարողանում է ըստ նշանակության օգտագործել ապարների քայքայման միջոցները:
161.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել պայթուցիկ նյութերը, պայթեցման եղանակներն ու միջոցները
162.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողանում է տարբերակել պայթուցիկ նյութերը, 2) կարողանում է տարբերակել պայթեցման միջոցները, 3) կարողանում է տարբերակել պայթեցման եղանակները:
163.	Ուսումնառության արդյունք 3	Իրականացնել պայթեցման աշխատանքներ
164.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է հորատման աշխատանքները և հաշվարկում դրանց պարամետրերը, 2) ներկայացնում է պայթեցման աշխատանքները և հաշվարկում պարամետրերը, 3) մասնակցում է պայթեցման աշխատանքներին:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՆՈՒԹԱԲԱՐՁՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»		
165.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-015
166.	Մոդուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևավորել հանութաբարձման աշխատանքներ իրականացնելու կարողություններ:
167.	Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
168.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար՝ ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԲԼԱ-5-21-006 «Մասնագիտական գործունեության անվտանգություն» և ԲԼԱ-5-21-010 «Բարձր սարքերի կիրառման

		հմտություններ» մոդուլները:
169.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
170.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հանութաբարձման եղանակները
171.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում և բացատրում է հանութաբարձման աշխատանքների էությունը, 1) դասակարգում է հանութաբարձման եղանակները, 2) ներկայացնում է բարձման եղանակների կիրառման պայմանները:
172.	Ուսումնառության արդյունք 2	Օգտվել հանութաբարձման աշխատանքների սխեմաներից
173.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողում է հանութաբարձման աշխատանքների պարզագույն սխեմաները, 2) ընտրում է հանութաբարձման աշխատանքների արդյունավետ սխեմաները:
174.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ապահովել հանութաբարձման աշխատանքների իրականացումը
175.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է կողմնորոշվում հանքախորշում հանութաբարձիչ սարքավորման տեղադիրքի ընտրության մեջ, 2) կարող է ճշտությամբ կատարել հանքախորշային տեսակավորում, 3) կարող է անվտանգ և ճիշտ կազպակերպել հանութաբարձման աշխատանքները:
176.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել հանութաբարձման և տրանսպորտային միջոցների միջև կապը
177.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է հանութաբարձման և տրանսպորտային միջոցների միջև կապը, 2) ճիշտ է կոմնորոշվում հանքաստիճանի վրա հանութաբարձող և տեղափոխող միջոցների համատեղ աշխատանքում, 3) կատարում է հանութաբարձման աշխատանքների անհրաժեշտ հաշվարկներ:
«ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԶԱՆԳՎԱԾԻ ՏԵՂԱՓՈԽՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»		
178.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-016
179.	Մոդուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևավորել բացահանքում լեռնային զանգվածի տեղափոխման աշխատանքների իրականացման կազմակերպման կարողություններ և հմտություններ:
180.	Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
181.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար՝ ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԲԼԱ-5-21-006

		«Մասնագիտական գործունեության անվտանգություն» և ԲԼԱ-5-21-011 «Տրանսպորտային մեքենաների և սարքավորումների կիրառման հմտությունները» մոդուլները:
182.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
183.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնում է լեռնային զանգվածի տեղափոխման եղանակները
184.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում և բացատրում է լեռնային զանգվածի տեղափոխման աշխատանքների էությունը, 2) ներկայացնում է լեռնային զանգվածի տեղափոխման եղանակները, 3) ներկայացնում է լեռնային զանգվածի տեղափոխման եղանակների կիրառման պայմանները:
185.	Ուսումնառության արդյունք 2	Օգտվել լեռնային զանգվածի տեղափոխման սխեմաներից
186.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողանում է կարգալ լեռնային զանգվածի տեղափոխման պարզագույն սխեմաները, 2) կարողանում է ճիշտ ընտրել և կողմնորոշվել լեռնային զանգվածի տեղափոխման սխեմաներում,
187.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կազմակերպել լեռնային զանգվածի տեղափոխման աշխատանքներ
188.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է պահպանում լեռնային զանգվածի տեղափոխման աշխատանքների կարգը, 2) պահպանում է տրանսպորտային ուղիների աշխատանքային վիճակը, 3) հաշվառում է լեռնային զանգվածի տեղափոխման աշխատանքների արդյունքները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱԿԱԲԱՑՄԱՆ ԱՊԱՐՆԵՐԻ ՏԵՂԱՓՈՒՄԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»		
189.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-017
190.	Մոդուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևավորել լցակայանային աշխատանքների իրականացման կարողություններ և հմտություններ:
191.	Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
192.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար՝ ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԲԼԱ-5-21-010 «Բարձր սարքերի կիրառման հմտություններ» և ԲԼԱ-5-21-011 «Տրանսպորտային մեքենաների և սարքավորումների կիրառման հմտություններ» մոդուլները:
193.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
194.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել մակաբացման ապարների տեղադրման՝ լցակայանաձևավորման եղանակները

195.	Կատարման չափանիշներ	1) դասակարգում է լցակույտաձևավորման եղանակները, 2) հստակ ներկայացնում է լցակույտաձևավորման եղանակների կիրառման պայմանները, 3) կողմնորոշվում է լցակույտաձևավորման եղանակների ընտրության մեջ:
196.	Ուսումնառության արդյունք 2	Օգտվել լցակույտաձևավորման սխեմաներից
197.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողանում է կարգալ լցակույտաձևավորման պարզագույն սխեմաները, 2) կարողանում է ներկայացնել և կողմնորոշվել լցակույտաձևավորման պարզագույն սխեմաներում:
198.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կազմակերպել լցակույտաձևավորման աշխատանքների իրականացումը
199.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է լցակույտաձևավորման տեխնիկական միջոցները ըստ նշանակության, 2) ճիշտ է ընտրում լցակույտաձևավորման պայմանները, 3) հաշվարկում է լցակույտաձևավորման աշխատանքների ծավալները և անհրաժեշտ պարամետրերը, 4) անվտանգ և արդյունավետ կազմակերպում է լցակույտաձևավորման աշխատանքները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԱՅԱՀԱՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»		
200.	Մոդուլի դասիչը	ԲԼԱ-5-21-018
201.	Մոդուլի նպատակը	Ուսանողի մոտ ձևավորել բացահանքի շահագործման նախագծերի կազմման և հանքավայրերի բաց մշակման ժամանակ առաջացող խնդիրների լուծման կարողություններ և հմտություններ:
202.	Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
203.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար՝ ուսանողը պետք է նախապես ուսումնասիրած լինի ԲԼԱ-5-21-002 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» և ԲԼԱ-5-21-004 «Մարկշեյդերական աշխատանքների կատարման հմտություններ» մոդուլները:
204.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
205.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել լեռնահանքային ձեռնարկության նախագծման սկզբունքները
206.	Կատարման չափանիշներ	1) դասակարգում է նախագծի ելակետային տվյալները և հաշվարկում տվյալների ճշտության աստիճանը, 2) դասակարգում է նախագծման փուլերը և մեթոդները, 3) կատարում է նախագծման սխեմաների գնահատում:

207.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կատարել բացահանքի սահմանագծում
208.	Կատարման չափանիշներ	1) կատարում է հանքամարմնի և բացահանքի սահմանագծում, 2) կարդում է բացահանքերի սահմանագծման սխեմաները, 3) դասակարգում է սահմանային մակաբացման գործակիցները և կատարում հաշվարկներ, 4) կարողանում է դասակարգել բացահանքի վերջնական խորություն որոշման եղանակները:
209.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կազմակերպել լեռնային աշխատանքների նախագծումը
210.	Կատարման չափանիշներ	1) կատարում է բացահանքի աշխատանքային ռեժիմի ընտրություն, 2) կազմում է լեռնային աշխատանքի օրացուցային պլանը, 3) ընտրում և իրականացնում է մեքենայացման ստրուկտուրայի նախագծումը, 4) կատարում է բացահանքի բացման և մշակման համակարգի նախագծում:

**Միջին մասնագիտական կրթության 0724.01.5 «Բաց լեռնային աշխատանքներ» մասնագիտության
0724.01.01.5 «Տեխնիկ-տեխնոլոգ` բաց լեռնային աշխատանքների» որակավորման օրինակելի
ուսումնական պլան**

N	Առարկայախմբեր, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթների թիվը	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունքներ, ժամ	Ուսուցման երաշխավորվող տարին
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ, ՍՈՑԻԱԼ - ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		108	72	1
2.	Տնտեսագիտության հիմունքներ		81	54	2
3.	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		81	54	2
4.	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	1
5.	Պատմություն		81	54	1
6.	Ռուսաց լեզու		108	72	1
7.	Օտար լեզու		108	72	1
8.	Ֆիզկուլտուրա		207	138	1-3
9.	Լանդշաֆտագիտության և էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	1
10.	Քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		42	28	2
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		924	616	
	ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
1.	Հաղորդակցություն		81	54	1
2.	Անվտանգություն և առաջին օգնություն		81	54	1
3.	Աշխատանքային գործունեության ընդհանուր հմտություններ		54	36	1
4.	Համակարգչային օպերատորություն		81	54	1
5.	Ձեռներեցություն		108	72	3
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		405	270	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Ընդհանուր երկրաբանության		81	54	1
2.	Բաց լեռնային աշխատանքներ		162	108	1
3.	Գեոդեզիական աշխատանքների կատարման կարողություններ		108	72	1
4.	Մարկշեյթերական աշխատանքների կատարման կարողություններ		108	72	1
5.	Էլեկտրատեխնիկայի հիմունքներ		81	54	1
6.	Մասնագիտական գործունեության անվտանգություն		108	72	1
7.	Կառավարում		108	72	2
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		756	504	
	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Ապարների հատկությունները և դրանցում ընթացող պրոցեսները		108	72	1
2.	Հորատման մեքենաների և սարքավորումների		108	72	2

	կիրառման կարողություններ				
3.	Բարձող սարքերի կիրառման կարողություններ		108	72	2
4.	Տրանսպորտային մեքենաների և սարքավորումների կիրառման կարողություններ		108	72	2
5.	Քարհատ մեքենաների կիրառման հմտություններ		108	72	2
6.	Շինարարական ապարների հանքավայրերի մշակման և արտադրության կազմակերպման կարողություններ		108	72	2
7.	Ապարների նախապատրաստումը հանույթի		162	108	3
8.	Հանութաբարձման աշխատանքների կազմակերպման կարողություններ		162	108	3
9.	Լեռնային զանգվածի տեղափոխման աշխատանքների կազմակերպման կարողություններ		162	108	3
10.	Մակաբացման ապարների տեղադրման կառավարման կարողություններ		162	108	3
11.	Բացահանքի նախագծման կարողություններ		81	54	3
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1377	918	
	ԸՆՏՐՈՎԻ		108	72	
	ՊԱՀՈՒՍԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		156	104	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	69	3726	2484	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ		300		
	ՊՐԱԿՏԻԿԱ	46			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	6			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	2			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	123			